

พระวิหารหลวง วัดราชประดิษฐา แหล่งรวมของพระพุทธรูป “จำลอง” องค์สำคัญ

ภายในพระวิหารหลวงวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม เป็นแหล่งรวมของพระพุทธรูปซึ่งจำลองจากพระพุทธรูปองค์สำคัญที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชศรัทธาเลื่อมใสเป็นพิเศษ

ภายในพื้นที่อันเป็น “มหาสีมาราม” เพียง 2 ไร่ครึ่งเศษของวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม เป็นที่สถิตของปูชนียวัตถุสถานสำคัญหลายอย่างด้วยกัน อาทิ

ปาสานเจดีย์ พระเจดีย์ประดับหินอ่อนทั้งองค์

ปราสาทพระจอมที่ประดิษฐานพระบรมรูปปิดทองของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ปราสาทพระไตรปิฎก ตั้งอยู่ตรงข้ามกัน เป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎกใบลานบรรจุในกล่องไม้ซึ่งทำรูปเล่มอย่างหนังสือ

พระที่นั่งทรงธรรมหรือศาลาการเปรียญ เป็นที่ตั้งของธรรมาสน์ยอดมงกุฎอันงดงามยิ่ง

ส่วนภายในพระวิหารหลวงนอกจากจะมีจิตรกรรมภาพเทพชุมนุมบนกลีบเมฆ “เทวดามีรัศมีเปนน พวก ๆ ครั้งแรก ซึ่งวัดอื่นเอาอย่าง” และจิตรกรรมภาพพระราชพิธีสิบสองเดือนแล้ว ยังเป็นแหล่งรวมของพระพุทธรูปซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจำลองจากพระพุทธรูปสำคัญที่ทรงพระราชศรัทธาเลื่อมใสเป็นพิเศษหลายองค์ด้วยกัน อันได้แก่ พระประธาน คือ พระพุทธลีลางค์ปฐมมาร ประดิษฐานภายใน

บุษบก ทรงหล่อจำลองจากพระพุทธรูปสี่หิ๊งค์ที่ประดิษฐานในพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) และภายหลังได้บรรจุพระบรมอัฐิของพระองค์ไว้ใต้ฐานพระพุทธรูป

ภายในพระวิหารหลวงวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม เป็นแหล่งรวมของพระพุทธรูปซึ่งจำลองจากพระพุทธรูปองค์สำคัญ ได้แก่ พระประธาน คือ พระพุทธรูปสี่หิ๊งค์ปฏิมากร และพระพุทธรูปสี่หิ๊งค์ปฏิมากรน้อย ภายในบุษบกใหญ่ รัชกาลที่ 4 ทรงหล่อจำลองจากพระพุทธรูปสี่หิ๊งค์ในพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พระราชวังบวรสถานมงคล พระนิรันตราย ในกรอบแก้ว ทรงหล่อจำลองจากพระนิรันตรายในพระบรมมหาราชวัง พระพุทธรูปชินราชน้อย พระพุทธรูปชินครี้น้อย และพระศรีศาสดาน้อย ในบุษบกน้อย ด้านหลังพระประธาน ทรงหล่อจำลองจากพระพุทธรูปชินราช พระพุทธรูปชินครี และพระศรีศาสดา ที่เคยประดิษฐานในพระวิหารทิศของพระอารามเดียวกัน คือ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก

พระพุทธรูปสี่หิ๊งค์ปฏิมากรน้อย ประดิษฐานด้านหน้าของพระประธาน พระนิรันตรายพร้อมเรือนแก้วในกรอบแก้ว เป็น 1 ใน 18 องค์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เริ่มสร้างขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2411 จากพิมพ์เดียวกับพระนิรันตรายในพระบรมมหาราชวัง เพื่อพระราชทานไว้ในพระอารามของคณะสงฆ์ธรรมยุต

ด้านหลังบุษบกพระประธาน ยังมีบุษบกน้อยสร้างติดกับผนังด้านสกัดเบื้องหลังพระประธานเรียงกัน 3 หลัง แต่ไม่ค่อยเป็นที่สังเกตมากนัก ภายในบุษบกน้อยนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเล็ก 3 องค์ ที่จำลองจากพระพุทธรูปสำคัญถึง 3 องค์ด้วยกัน เรียงตามลำดับนับจากทางด้านขวาของพระประธาน คือ “พระพุทธรูปชินราชน้อย” “พระพุทธรูปชินครี้น้อย” และ “พระศรีศาสดาน้อย” ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นพระพุทธรูปที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หล่อจำลองจากพระพุทธรูปชินราช พระ

พุทธชินศรี และพระศรีศาสดาองค์ใหญ่ อันเคยประดิษฐานในพระวิหารทิศต่างๆ ของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก ก่อนที่พระพุทธชินศรีและพระศรีศาสดาจะเชิญมาประดิษฐานที่กรุงเทพมหานครและเป็นพระประธานภายในพระอุโบสถและพระวิหารของวัดบวรนิเวศวิหาร จนเหลือเพียงพระพุทธรูปชินราชเพียงองค์เดียวเท่านั้นที่ยังคงประดิษฐานยังที่เดิม

พระพุทธรูปชินศรีน้อย รัชกาลที่ 4 ทรงหล่อจำลองจากพระพุทธรูปชินศรี วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อพุทธศักราช 2400 ประดิษฐานในบุษบกน้อย ด้านหลังพระประธาน

พระศรีศาสดาน้อย รัชกาลที่ 4 ทรงหล่อจำลองจากพระศรีศาสดา
วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อพุทธศักราช 2406 ประดิษฐานในบุษบกด้าน
ซ้ายของพระประธาน

พระพุทธชินราชน้อย รัชกาลที่ 4 ทรงหล่อจำลองจากพระพุทธชินราช วัด
พระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก เมื่อพุทธศักราช 2409 ประดิษฐาน
ในบุษบกด้านขวาของพระประธาน

ที่น่าสนใจก็คือพระพุทธรูปจำลองขนาดน้อยทั้ง ๓ องค์นี้ยังนับเป็นพระพุทธรูป “หมวดพระพุทธรชินราช” ที่ได้รับการจำลองครบถ้วนทั้งสำหรับ ๓ องค์เป็นรุ่นแรกอีกด้วย

(คัดมาบางส่วนจากบทความเรื่อง พระพุทธรูปหมวดพระพุทธรชินราช (จำลอง) ที่วัดราชประดิษฐ ในหนังสือ ถอดรหัสพระจอมเกล้า เขียนโดย พิชญา สุ่มจินดา)

พระวิหารหลวง วัดราชประดิษฐฯ แหล่งรวมของพระพุทธรูป “จำลอง” องค์สำคัญ [ออนไลน์]

เผยแพร่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 เข้าถึงข้อมูลวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2564 จาก

https://www.silpa-mag.com/culture/article_4640?fbclid=IwAR02WQ_tmmRjVMjspRye-noLUmLEAktgeKbgo3-7Ndyw206AWtxz8VFfa8pk